

Олександр Ставицький

асистент,

Національний університет харчових технологій,

м. Київ

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ)

Економічна криза, яку переживає сьогодні Україна, породила низку проблем, пов'язаних з виходом із цієї складної ситуації. Світовий досвід дає підставу для аналізу ситуації, яка склалася в Україні, і вибору оптимального шляху досягнення стабілізації та розвитку економіки через активізацію інноваційних процесів.

Найгострішою проблемою для економіки України є реформування існуючої інноваційної системи і надання їй нормальної, цивілізованої спрямованості. Набуття вітчизняними підприємствами самостійності, корпоративності, слугують стимулами в необхідності пізнання, системного дослідження сутності інноваційних процесів. Разом з тим, до недавнього часу вітчизняними вченими недостатньо уваги приділялось можливості розвитку інноваційного потенціалу підприємств з позицій самостійного управління відтворювальними процесами. Вирішення цієї проблеми не дасть якісних результатів, якщо не буде визначена інноваційна стратегія [2].

Вагомий внесок у дослідження проблем інноваційного розвитку зробили іноземні та вітчизняні науковці Бажал Ю., Валдайцев С., Ільєнкова С., Завлін П., Калецькі М., Кондратьєв Н., Коренной А., Лапко О., Нейкова Л., Санто Б., Солоу Р., Твісс Б., Черваньов Д., Шумпетер Й. та інші. Проте і на сьогоднішній день питання доцільності стратегічної орієнтації підприємств, формування інноваційної стратегії залишається об'єктом дискусій. Недостатньо дослідженими є проблеми сучасної інноваційної системи як складної кібернетичної та передумови формування та ефективної реалізації інноваційної стратегії. Практично поза увагою залишається також такий ключовий фактор інноваційного розвитку, як сучасні інформаційні технології [1]. Недостатньо системно розроблені питання вдосконалення організаційних форм управління та соціально-психологічного супроводу, а також їх вплив на інноваційний розвиток підприємств.

Сьогодні потрібно розглядати весь комплекс чинників та результатів, пов'язаних з інноваційними змінами в країні. Особливо це стосується вітчизняних хлібопекарських підприємств, які потребують науково-обґрунтованих рекомендацій щодо механізмів організаційно-методичного та інформаційного забезпечення, активізації інноваційної діяльності на принципах самонавчання, самоорганізації та саморозвитку. Об'єктивна необхідність подальшого розвитку теоретичних та методико-інформаційних засад формування адекватної інноваційної стратегії хлібопекарськими підприємствами з урахуванням специфіки стану зовнішнього середовища визначає актуальність теми.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання методичного та прикладного характеру:

- вивчити та уточнити стратегічні засади та передумови інноваційного розвитку хлібопекарських підприємств, переходу вітчизняних підприємств на ефективну роботу в ринковому середовищі;
- оцінити стан та виявити тенденції інноваційного розвитку хлібопекарських підприємств, встановити причини низької інноваційної активності;
- комплексно дослідити інноваційну систему хлібопекарських підприємств на кібернетичних засадах;
- дослідити потенційні джерела фінансування інноваційної діяльності та

запропонувати заходи з вдосконалення даного механізму;

– узагальнити закордонний та вітчизняний досвід і розробити рекомендації із позицій системного та ситуаційного підходів щодо формування адекватних організаційних структур з метою підвищення ефективності інноваційної діяльності;

– дослідити психологічні аспекти формування інноваційної стратегії на засадах організаційно-культурного підходу, причини опору інноваційним процесам на вітчизняних хлібопекарських підприємствах.

Практичне рішення окреслених вище питань полягає в розробці методичних рекомендацій, які дозволять підвищити обґрунтованість рішень щодо інноваційного стилю управління підприємством в перехідних умовах. Їх реалізація сприятиме активізації відтворювальних процесів хлібопекарського підприємства та забезпечить приріст їх інноваційного потенціалу [3].

Як висновок можна зазначити, що осмислення сутності та особливостей альтернативних моделей інноваційного розвитку підприємств, їх еволюції у розвинутих країнах дозволило глибоко дослідити передумови ефективної інноваційної діяльності, обґрунтувати необхідність систематизованого та цілеспрямованого здійснення нововведень в господарському механізмі хлібопекарського підприємства.

Література

1. Варфоломієва В.О. Інформаційне забезпечення управління розвитком інноваційного потенціалу підприємств малого бізнесу // Актуальні проблеми економіки. – 2006. - № . – С.165 – 171.

2. Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П. та ін. Інноваційний розвиток промисловості України / За ред. О.І. Волкова, М.П. Денисенка. – К.: КНТ, 2006. – 648 с.

3. Федулова Л.Н., Перспективи інноваційно-технологічного розвитку промисловості України // Економіка України. – 2008. – № 7. – С. 24–36.

Антон Стельмащук
д.е.н., професор,
Тернопільський інститут АПВ НААН,
м. Тернопіль

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне функціонування підприємства неможливе без належної системи управління його капіталом. Капітал підприємства – складна і абстрактна категорія. Для управління капіталом підприємства необхідно наповнити його конкретним змістом, визначити з позиції суб'єкт-об'єктних відносин.

Одним з основних напрямів ефективного управління капіталом є системний підхід, який має низку взаємопов'язаних аспектів, що в сукупності та єдності розкривають його сутність.

Розглядаючи капітал підприємства як систему, важливо визначити її з точки зору класифікації систем. Капітал підприємства за найважливішими класифікаційними ознаками є матеріально-абстрактною, динамічною, відкритою, складною, імовірнісною і нелінійною системою. Капітал являє собою матеріально-абстрактну систему, оскільки містить як матеріальні об'єкти (фізичний, фінансовий капітал та інтелектуальний капітал в частині технічного та програмного забезпечення, патентів, товарних знаків), так і абстрактні (інтелектуальний капітал в частині знань, творчих здібностей, культури, інформації, досвіду тощо).